

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.
A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi Iroda: Versecz Laktanya-utca
28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét
érdeklő minden küldemény és levelezés.
Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona.
Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 L.

Felolós szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomdai műintézet
Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések
hirdetményei és felszólamlások.
Hirdetési díj: petit soronként 12 L. — A nyílt térben
egy sor 20 f.
Hirdetések elfogadtnak minden hirdetési napban.

XVI. évfolyam.

Szombaton 1907. évi június hó 29-én.

26. szám.

Az iskolai év végén.

A múlt héten valamennyi iskolában befejeztették a vizsgálatok, elhangzottak a „Te Deum“-ok meghatározó hangjai. A VIII-ik osztálybeli tanulók is letették az érettségüket, s azon kérdés előtt állanak: milyen pályát válasszanak? Ennek megoldása nem könnyű; érdekelve van ennél a szülő is, mert a helyes megfontolástól függ a fiatal ember jövője és boldogsága.

Ezt a nehéz kérdést sokan, igen sokan könnyen veszik, pedig nagyon fontos dolog az. Az életpályák, még a jelentéktelenek is, mai napság tudvalevőleg — nagyon is tul vannak tömve, és ezért nem könnyű dolog még a kis álláshoz is hozzájutni. Fájdalom, néha csak a protekció igénybevételével sikerül ez. Azért is fontolják és gondolják meg jó ebbeli lépésüket az ifjak és szülők, mielőtt valamely pályát választanának, vagy választatnának a szülők gyermekeikkel, hogy ne kelljen aztán később mindnyájuknak azt megbánni.

Nálunk a legtöbb vagyonos szülő gyermekét a jogi pályára szánja, attól vár legtovább, azt tartja legkedvezőbb térnek az emelkedésre, annak van jövője. A budapesti egyetemen a hallgatók $\frac{3}{5}$ része jogász.

Minden életpálya közt tagadhatatlan a legnehezebb az orvosi pálya. Mind előkészületét, mind pedig hatáskörét illetve, a tudományok valóságos tömkelegét öleli föl, és a mellett még veszélylyel, fáradsággal és önfeláldozással is jár, mely semmi arányban nem áll javadalmazásával.

Itt a papi pálya, vagy jobban mondva: a szegények pályája. A vagyonos szülők gyermekeit e pályára vajmi kevesen szánják magukat. Tagadhatatlan szép hivatás a nép szellemi üdvén munkálkodni, annak erkölcsiségét előmozdítani, vigaszt nyújtani a vigasztalásra szorultaknak, szóval: a nép vezére és tanácsadója lenni az élet különféle viszonyaiban.

Majd a tanári pálya.

Erre csak azok lépjenek, kik telve vannak idealizmussal. Ők vetik meg az ország műveltségének alapját; ők adják meg a jövő nemzedéknek a nélkülözhetetlen tudást, mely nélkül senki sem igazodik el az életben.

Az ötödik a technikai pálya. Ehhez előkészület, ügyesség, ambíció, rendkívüli képesség kívánatik, mely tulajdonságok nélkül e pályán senki sem boldogulhat. Ennek a pályának tagadhatatlan a legnagyobb jövője van minden szakmák közt. Ide soroltatnak még a bányászati, kohászati és erdészeti pályák.

Ezek az u. n. tudományos szakmák, a többi életbevágó pályákon nem kívánatik oly fokban való iskolai előkészület, mint a fentebbiekhez. Jólehet ezeknek jelentősége az életben csak olyan nagy, mint a tudományos pályáké, így pl. a katonai, kereskedelmi, gazdasági, közlekedési, ipari stb. pályák, melyeknek helyes betöltése és hű gondozása éppen olyan embert kíván, mint a fentebbi tudományos pályák.

Az ifjak, kik ilyen választút előtt állanak, melyiket válasszák ezek közül? Erre minden esetre a hajlam, tehetség és a vagyoni viszonyok lesznek mérvadók, mert utoljára minden életpálya megadja embernek a mindennapi kenyeret — dacára a túltömöttségnek — a ki azt a teljes erejéből lelkiismeretesen betöltötte.

Telhat minden szakmát, melyet életpályául választunk, ha már megtörtént az elhatározás — olyannak kell tekinteni, hogy minden percet fel kell használni, hogy a tőlünk megkívántató ügyességet kellőleg elsajátítsuk, szakmánkat teljesen ismerjük, annak élni első kötelességünknek tartjuk. Így elkészülve, így felfogva a jövő hivatást, nem lehet senki sem kontár a maga szakmájában. A tudományos pálya kockázattal nem jár, kipesítőjét magasabb intenciók vezérik az életben, mint a vagyonszerzés és épen azért, mert tudományos pályát választottunk, kell hogy a tudományt műveljük, az emberiség jótéveit legyünk és miután ideális javak lebegnek szemünk előtt, a tudományt tőlünk kitelhetőleg kell előmozdítani. Az ilyen pálya nehéz pálya, azért is sok áldozatot kíván az embertől.

Ámde a tudomány az alapja a jólétnek! az iparos is csak úgy boldogul, ha érti a mesterségét. Épen azért nem szabad soha visszariadnunk azoktól az áldozatoktól és nehézségektől, melyek a szükséges ismeretek elsajátításában utunkat állják, mert csak ezeket legyőzve emelkedhetünk arra a magaslatra, melyen a hazának és társadalomnak hasznos munkái lehetünk.

Törvényszéki és járásbírói jegyzők felhívása.

Felkérteünk a következő felhívás közlésére: A fehértemplomi kir. törvényszék és a hozzá tartozó kir. járásbíróságok jegyzői kara mélyen athatva a déva-iak által kezdeményezett mozgalom igazságától, már bejelentette csatlakozását ahhoz.

Egy ily mozgalom sulya a feltárt sérelmek őszinteségétől és a megjelölt orvoslási módok helyességétől függ. — Lokális bajok soha sem veszedelmesek, de, — ha az ország minden részében egyaránt érzik a mellőzöttség nyomasztó határát, akkor előáll az országos mozgalom, a mely már megszűnt az egyesek harca lenni, s mely épen az országosan megnyilvánuló erköl-

csi sulyánál fogva, a fél uton már meg nem állhat

Mozgalmunk jogosságát és szükségességét teljes meggyőző erővel a szegedi nagygyűlés lesz hivatva kimutatni.

Reményteljesen várjuk a nagy nap eseményeit — s az eredményeket. — Addig is az anyaggyűjtés munkájában részt akarunk venni, s tájékozatul az alábbi 10 pontot közöljük az ország összes törvénytudósainak, a sajtó organumaival és a fehértemplomi választó kerület országgyűlési képviselőjével.

Pontjaink a következők:

1. A díjtalan szolgálat eltörlése. A joggyakornok neveztessek ki 1600 kor. segélydíjjal. Egy évi probaszolgálat, s a törvény által megkívánt kvalifikáció megszerzése után, mint II. oszt. jegyző a X. r. o. 3. fokozatába automatizze lépjen elő, s 3 évenként 1—1 fokkal haladjon előre.

Ezt indokolja a kvalifikáció minősége, továbbá az, hogy nem egyeztethető össze az állam méltóságával ily munkaerőnek díjtalan igénybevétele. Végül hogy más szakbeli kisebb kvalifikációju tisztviselők nagyobb dotációban részesülnek.

2. „Al“ czim eltörlendő. I. és II. oszt. jegyzői állások rendszeresítendők. I. oszt. jegyzők azok, a kik a bírói vagy ügyvédi vizsgát megszerezték. Az I. oszt. jegyzők a vizsga letétele után hivatalból a IX. r. o. 3. fokozatába léptetendők elő.

Az „Al“ czim csak alak, de nem tartalmi megkülönböztetés; szépséghiba, melynek eltörlését a társadalmi életből merített szempontok is kívánatosá teszik. A II. oszt. jegyzők az előképzettség mérvére való tekintettel sorozandók a I. r. osztályba. — A törvény magasabb kvalifikációt kíván tőlük, mint akár a számtisztól, akár az írógépkezelőtől. (XI. r. o.) így tehát az I. oszt. jegyző helye a IX-ik r. osztályban van. Támogatja ezt az, hogy az ide kerülők többsége 30 év körüli, családos ember, s az, hogy a bírói kinevezéshez megkívánt törvényes korhatár (26 év) immár illuzóriussá vált. — Legfőbb indok pedig kétségkívül az ország minden részében megnyilvánuló általános drágasság.

3. A kinevezéseknél első sorban az öszszolgálati idő, egyenlő szolgálati idő esetén pedig a bírói vagy ügyvédi vizsga megszerzésének időpontja vétessék alapul.

A hosszabb, tehát az államszolgálatba léptéstől (joggyakornoki kinevezéstől) számitott szolgálati idő mindenesetre a nagyobb gyakorlati képzettség biztosítéka, a mi mellett egyenlő körülmények között a korábban letett képesítő vizsgálat figyelembevételével joggal kívánható. Másrészt ilyen irányu rendelkezés, ha nem is zárja ki, de jelentékenyen korlátozza a túltengő protekció rendszerét.

4. Bírói és ügyvédi vizsga egységesítendő. Addig is a gyakorlati bírói vizsga megszerzője 3 évi bírói gyakorlat után ez ügyvédség önálló gyakorlására jogosíttassék fel.

5. Ügyvéd csak 3 évi gyakorlót ügyvédség után legyen ítélőbírói állásra kinevezhető.

A végzett joghallgató rendszerint még sejtelmével sem bír annak, hogy a bírói vagy ügyvédi pályára van-e több hivatása; csak a joggyakorlat folyamán ismerkedik meg pályájával, minek gyakori következménye, hogy a bíró és bírjelölt, illetve az ügyvéd és ügyvéd-

jelölt visszarettenve a másik pályára való átlépés nehézségeitől, elcsenyveszti tehetségét, melyel amott eredményt érhetett volna el. Ennek megakadályozását czélozza jövőre a birói és ügyvédi vizsga egységesítése; de ezt czélozza a multra az ügyvédi rendtartás 5 §. 4. bekezdésének enyhítése, a mennyiben méltánytalan, hogy, míg az ügyvédi pályáról bármikor szabad az átlépés a birói pályára, a biró csak 3 évi albirói működése, s az ügyvédi vizsga lételete esetén lehet ügyvéd, holott kétségtelen hogy az ügyvédi, — mint gyakorlati vizsgával felér a 3 évi birói gyakorlat.

Viszont azonban állami érdek, hogy az igazságszolgáltatás terén a hivatás szaktudással párosuljon, a mi pedig veszélyeztetve van, ha a biró s az ügyvéd bármikor felcserélheti pályáját. Ezért helyeseljük az ügyvédi rendt. 5. §. 4. bekezdésnek alapeszméjét, s ezért kívánjuk, hogy, a mint a biró csak 3 évi albirói működés után léphet át az ügyvédi pályára, az s ügyvéd is csak 3 évi gyakorló ügyvédi működés után legyen felvehető a birói karba.

Ezzel a két módosítással tehát egyrészt szabadabbá tennők a tehetség útját, másrészt, segítenénk mindkét pálya torlódásain.

6. A bírósági fogalmazó kar a fogalmazási szakban szélesebb körben és önállóbban foglalkoztatandó, különösen az I. oszt. jegyzők.

Bár legtöbb helyen a jegyzők önálló funkciót is végeznek, ítélet és egyéb tervezeteket készítenek, — mindazonáltal az önálló foglalkoztatás legtöbbször szűk térre szorul, s a sablonos végzések és jegyzőkönyvezések körén alig emelkedik felül. — Igaz ugyan, hogy ezt esetről esetre az alkalmazhatóság dönti el, de a személyes és szigorított felelősség fokozná az önértéket és lelkiismeretességet, kifejlesztené az alaposágot és önállóságot, s megteremtené a birói függetlenség 2/3 részét.

7. 30 évi szolgálati idő a teljes nyugdíj képességhez.

A polgári iskolai tanítókra vonatkozólag 33. — legújabbban a katonai nyugdíjtörvény alapján ugyancsak 35. évben megállapított, valamint a tanárokat megillető s az 1885. XI. tcz. 23 §-ban foglalt 30 évi szolgálati idő kedvezményének a birakra való kiterjesztését (érintetlenül hagyatván az 1892. XXX tcz) ama körülmény mellett, hogy a biró állami szolgálatát rendszerint csak 23—25 éves korában kezdheti, az életviszonyok nyomasztó terhe, és aránytalanul több munkájának a szervezetet és idegrendszert kimerítő volta indokolja.

8. A lakbér felemelendő, s a lakbérőrszabályok a megváltozott viszonyoknak megfelelőleg újból szabályozandók.

A ki egészséges és állásának megfelelő lakást bére, rendszerint ráfizet. Nyilvánvaló a mostani lakbér elégtelensége, miért is a lakbérőrszabályoknak figyelemmel a helységek gazdasági kereskedelmi és közlekedési fejlődésére valamint népesedési viszonyaira — újból való szabályozása, — a tekintettel a folytonos lakbér emelkedésre, ennek aránylagos felemelése, — indokolt.

9. Titkos minősítés eltörölendő.

A titkos minősítés valamennyi szolgálati pragmatikának közös neme, de különösen a birói függetlenséget alapjában támadó pontja, melynek helyébe egy választott tanácsnak nyilvános, az érdekeltekkel évenként közlendő minősítését kívánjuk.

10. Az előadottakat is felölelő szolgálati pragmatika létesítendő.

Fehértemplom, 1907 évi június hó 20-án.

Kartársi üdvözléssel:

A fehértemplomi kir. törvényszék és hozzá tartozó kir. járásbírók jegyzői kara.

NAPI HIREK

Választmányi gyűlés. A „Verseczi Magyar Ifjúsági Egyesület” választmánya a múlt hetfőn Perjessy Lajos elnökle alatt tartott gyűlésében elhatározta, hogy az egyet könyvtárát e szünidő folyamán alatt teljesen újból rendezi, lajstromozza és e miatt a könyvtárból két hónapig könyvet nem ad ki. Mindazok, kiknél könyvek vannak ez uton is felkértek, hogy a kiköleszöndött könyveket minél előbb visszazárazmazzatni sziveskedjenek. A könyvtárt Dörner János, közs. iskolánk köztiszte-

letben álló tanítója, egyl. könyvtáros fogja rendezni.

Az Arany János-társaságból. A temesvári Arany János-társaság július tizedikén, a tanítóegylet nagygyűlése alkalmából, Fehértemplom városban irodalmi estély rendez a következő műsorral: 1. Elnöki megnyitó, Szentkláray Jenőtől. 2. Költemények. Irta és felolvassa Jörgné Draskóczy Ilma, rendes tag. 3. Nemzeti költészet. Irta és felolvassa Sztura Szilárd dr., rendes tag. 4. Magyar ábránd. Zongorán előadja Járosy Dezső, rendes tag. 5. A Néplceumok szervezéséről. Szabad előadás, tartja Mező Dániel (vendég). 6. A magyar hivatali stílusról. Irta és felolvassa Lendvai Miklós rendes tag. 7. Költemények. Irta és felolvassa Szabolcska Mihály, a Kisfaludy Társaság tagja, az Arany János Társaság társelnöke.

Törvényhatósági közgyűlés. Városunk törvényhatósága rendes havi közgyűlést, f. hó 27-én delutan tartotta meg b. Zakó Milán főispán elnökle alatt A tárgysorozaton 23 pont szerepelt. A városatyák zsűfólaság megtöltötték a közgyűlési termet, melynek kicsisége, czélszerűtlensége ez alkalommal is kitunt. Olyan forró, izasztó volt benne ugy 6 óra tájban a levegő, hogy válósággal nagy aldozatot hoztak azok a v. képviselők, a kik a közgyűlés végeig ott maradtak. A közgyűlés a polgármester május hóról szóló jelentését egyhangulag tudomásul vette. A belügyministerium rendelete a város közönsége által terbe vett iskolaépítési alap létesítése tárgyában egy későbbi közgyűlésen fog tárgyalatni. A városi háztartási alapnak, valamint a többi vár. alapok és alapítványoknak 1906 évi zárszámadását Kliczin hosszabb hozzászólása után elfogadták. A városi tanácsnak a tervezett közkórház építése tárgyában hozott azon javaslata, hogy a már meg levő 86581 K. építési alaphoz a 16975050 K. árvaházi alap hozzácsatolják, egyhangulag elfogadtatott. A „Délmagyarországi magyar köznevelődési egyesület”-nek egy köznevelődési haznak Verseczen leendő felállítására tárgyában küldött átiratát a közgyűlés örömmel üdvözli, felkéri a magas kormányt, hogy ily kulturháza Verseczen is állítson fel. — A tanács javaslatára a városi faiskolát a Huszárrepre fogják kihelyezni. — A jogügyi bizottságban megürit tagi helyre Behr Pétert választották meg. A vár. tanács javaslatára a községi elemi iskolának a szerb nyelv tanítására 160 K. tiszteletdíjjal egy tanítót alkalmaznak. Szervezett a közgyűlés egy „fődaigazgatói állást is 1600 K. fizetéssel. — Fierz Ernő Albert verseczi lakost Versecz th. város községi kötelekébe 100 K. díj lefizetése mellett felvették. Szalay Lajos vár. főmérnöknek az állam szolgálatban töltött idejét a nyugdíj jogosultsági időbe beszámítják 305 K. 25 f. utánfizetés mellett. Neumann Janos városi tűzört 319 K. nyugdíjazták.

A D. M. K. E. fehértemplomi fiókja ez évi rendes közgyűlését e hó 23-án, délelőtt tartotta a Társaskör helyiségében a tagok élénk érdeklődése mellett. A gyűlésen Gal Kalman főgimnáziumi tanár, ügyvivő-elnök elnököl, ki hosszabb jelentésében adta elő az egyesület működésére vonatkozó adatokat. Kiemelte, hogy a fiókgyűlés az ősz folyamán a legszélesebb körre kiterjesztendő szabad liceumot tervez, amelyben való közreműködésre máris számosan vállalkoztak. Ugy az elnöki mint az egyéb jelentéseket tudomásul vették, majd pedig Szöllőssy István, az eltávozott eddigi elnök helyébe ejtették meg az új választást s egyhangu lelkesedéssel Janiczek Emil p'ebanost, pápai kamarást választották meg. A köztiszteletben álló, hazafias érzesű elnököt küldöttség hívta a gyűlésre, ki megjelenvén, melegen köszönte meg a feléje irányuló bizalmat. — Miután még a lemondott pénztáros Pop Márk helyébe egyhangulag Ludwig Róbert városi főszámvévót választották meg, elnök a gyűlést lelkes éljenzés közben bezárta.

Állami főreálisiskolánk ifjusága a múlt kedden tartotta meg erdei mulatságát a „Bonnaz”-térén, úde pompájával gyönyörködött erdőségünk e kis helyén. Az ifjuság tanárainak és a szülőknek kalauzólása mellett már a kora reggeli órákban kivonult a városból. Kint a majális téren játékokkal, kedves szórakozásokkal töltötte el a napot. A közönség a rendkívül kedvező időben nagy számban jelent meg és igen kitüntően és kedélyesen mulatott. A visszatérésnél a várhegyen és a kapolnahe-

gyen tűzijátékban gyönyörködött az ifjuság. A városból is igen sokan nézték várhegyünk „Don Jon”-jának és a kapolnának festői kivilágítását. A mulatság minden zavaró incidens nélkül a legszebb rendben folyt le. — A mulatságból a felnöttek is kivették részüket: vagy a kicsinyek szórakozásában gyönyörködtek, vagy maguk is közé vegyültek a vigadozóknak. Ez alkalommal örömmel tapasztaltuk a jelenlevő szülők közeledését gyermekeik tanáraihoz: Az ily közeledés a leggyümölcsözőbb lehet a gyermekre nézve, mikor nevelőiknek a tüzetesebb, több oldalú megismerésre nyujt alkalmat. Este az ifjuság lelkesen tüntették tanárai mellett, kik szivesen fogadtak a halanyilatkozatokat. A hazavonulásnál dr. Greszler Gyula tanár, ki legnagyobb buzgalommal fáradozott a mulatság sikerében nehanyad magával fényes kivilágítást és tűzijátékot rendezett a várhegyen. A résztvevők teljes meglepéssel gondolhatnak vissza a mulatságra, melynek jövedelmét a szives felülfizetők is gyarapították adományokkal. A jöteknycél érdekében fogadjak ez úton is a rendező bizottság köszönetét. Felülfizettek: Dr. Rezucha I. 350 Dr. Dajkoviczné 150 Dietrichstein 150 Gonda L. 150 Petrovics Uros 150 Schönheim G. 150 Szalay L. 150 Weiss N. 150 Főt. Hilun J. 1 Ullmann J 1 koronát. Bogdánovics J. 50 Löwy M. 50 Gyorgyevics M. 10 fillért. Tiszta jövedelem: 10434 kor.

A D. M. K. E. igazgatósági ülése. Vasárnap délelőtt tartotta a D. M. K. E. igazgatósági ülést palotaja nagy tanácstermében. Az ülésen Rónay Jenő elnököl. Az elnöki jelentés előterjesztése után az aradi, makkói és szegedi nevelőintézetek 1908. évi költségvetéseit tárgyalta az igazgatóság. Majd az egyes nevelőintézetek évi jelentéseit terjesztették be. Örömmel vette tudomásul az igazgatóság a jelentéseket, mert arról győződött meg, hogy ez intézmények valóban megfelelnek rendeltetésüknek. Nevezetes, hogy a nevelőintézetek jövedelmikből teljesen fedezik kiadásait és évente jelentékeny összeget szolgáltatnak be az egyesület központjába, melyek megfelelnek az építkezési költségek annuitására fordított összegeknek, ugy hogy az egyesület anyagi erejét egyáltalán nem veszik igénybe. A jövő évben, az ellátási díjakat a szegedi és aradi intézetekben 40—40 koronában, a makkóiban 32 korona havi díjban állapították meg. Végül több segélykérelmet és pénztári ügyeket intéztek el.

Évzáró ünnepély. Állami főreálisiskolánkban az iskolai év ünnepélyes bezárását a múlt pénteken d. e. ejtették meg. A tanári testület és ifjuság az ünnepélyt megelőzőleg részt vett a különféle templomokban tartott háladási isteni tiszteleteken, majd összegyűlt az iskolában, hol hozzájuk Várhelyi Ferencz a köztisztelet és szeretet által környezett igazgató intézett tanulságos, szép beszédet, kiosztván egyuttal a különféle jutalmakat. Ösztöndíjak tekintetében a mi főreálisiskolánk — a többi középiskolához viszonyítva — igen szegény. A mi ösztöndíj és jutalomdíj van, az nagyobbára új keletű és csak a tantestület faradozásainak köszönhető. A tanári testület 100 K-as jutalomdíjat Rácz János I. r. o. t. nyerte meg. A „V. K. E.” által megjutalmazottak 20—30 K. Mischung K., Alkálaj H., Bánicza Szvet., Arlath K. A tanácsgyűlés 10 K. jutalmat Gedeon L. nyerte el. A Perjessy Ilonka alapítványból 10—10 K. jutalmat nyertek: Hanzmann J. és Bánicza Szvet. Az izr. nő egyet és a verseczi hölgyek jutalomdíjában (30 K.) Alkálaj H. részesült. Kunhegyi M. jutalomdíjat Joannovits József a legjobb tornázó nyerte meg. Intalomkönyveket kaptak: Duda Marius, (VII) — Brassovan Szvet. (II.) — Toth János VII. o. Weifert K. II., — Kirchner Amalia adományából: Mészáros Gy. VI. o., Bader A. VI. o. — Szidon Simon V. o.; — Kucsera Istv. IV. o. — Gedeon Gy. IV. — Weifert L.; — továbbá más jutalom könyvekből részesültek Menczer J; VIII; — Hagel F. VI. o.; — Guist G. V. o. — és Herzog József VI. oszt. tanuló.

Kereskedelmi alkalmazottak kitüntetése. A kereskedelmi miniszter a kereskedelmi alkalmazottak buzgalmanak fokozása és jó magaviseletre való ösztönzésük czéljából módot kíván nyujtani arra, hogy a kiváló szorgalmat és ügybuzgalmat tanúsító, mar huzamosabb idő óta egy czégnél levő alkalmazottak elismerésben, vagy jutalmazásban részesüljenek. A kitüntetés pénzzutalom, miniszteri elismerő okirat és kivételes esetben legfelsőbb kitüntetés.

tés lesz. A javaslatok megtételével a keresked. miniszter a keresked. és iparkamarákat bizta meg. A temesvári kamara ezért elhatározta, hogy a számba jövő kerületbeli alkalmazottakról törzkönyvet készít, melynek adatai alapján évente elterjesztést fog tenni. A törzkönyvnek tehát az a célja, hogy a kamara egyfelől megtudja és nyilvántarthatja azoknak az alkalmazottaknak nevét, akik a kitüntetésre méltók, másfelől, hogy a kerületbeli keresked. vállalatokat megkímélje az esetről-esetre való bejelentéstől. A kamara ennél fogva felhívja Temes-, Torontál- és Krassó-Szörény megye kereskedő czégeit, közöljék vele f. évi július hó 31-ig azoknak az alkalmazottainak nevét, akik legalább huszonöt év óta (a tanulóévek is számítandók) szakadatlanul vannak a cég szolgálatában és akik ezen idő alatt magukat az elismerésben való részesítésre szorgalmukkal és példás életmódjukkal érdemessé tették. A bejelentésnek magában kell foglalnia az alkalmazottak szolgálatba való lépésének napját, a szolgálat minőségét és a most élvezett fizetést is. Azoknak bejelentése, akik még nincsenek huszonöt év óta a cégnél alkalmazva, felesleges.

A katonatiszti fizetés rendezése.

Az újfizetési tervezet nagyjában nem változtat a mostani fizetésen, hanem az egyes rangfokokozatok közt több osztályt létesít. Az osztályokba az előléptetés automatikusan bizonyos számú szolgálati év után történik. A hadnagy fizetése a jövőben is ezerhatszáznyolcvan korona, de három évenként kétszer kétszáz koronával javítják. A főhadnagyot a jelenlegi előléptetési viszonyok következtében csak tiz-tizenégy év után léptetik elő kapitánnyá s ezért a főhadnagyi rangosztályban három kozbeeső fizetési fokozatot létesítenek. A kapitány átlag tizenhárom évig var az őrnagyi kinevezésre; ebbe az intervallumba beleillesztenek három, vagy négy fizetési fokozatot. A törzstiszti és tábornoki karban gyorsabb az előléptetés, azért e rangban csak egy vagy két fokozat lesz. Ha a magyar és az osztrák kormány elfogadja a javaslatot, a hadügyminiszter a fizetési tobbletet már az 1908. évi költségvetésbe foglalja.

Tanítók és lelkészek figyelmébe.

A nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és felekezeti néptanítók járandóságairól szóló 1907. évi XXVII. t. czikket, a hozzá kiadott miniszteri rendeleteket és végrehajtási utasításokat a megfelelő magyarázatokkal Gondor Ferencz óbecsei tanító, a bacs megyei tanító szövetség elnöke ellátta és kiadta. A csinos könyv minden tanítónak és lelkésznek nélkülözhetetlen. Ára egy korona. Megrendelhető a szerzőnél Óbecsén Bács m.

A tanítók árvái. A hódmezővásárhelyi állami óvónőképző intézet mellett fennálló tanítói árvaházban 20 hely van 3-5 éves árvák számára, akik ott valóban kitünő ellátásban és felügyeletben részesülnek s a képzőintézet mellett óvodában foglalkoztatnak s 6-ik életévük betöltésével pedig innen a tanítói árvaházakba vétetnek át, mert ezen árvaházba felvett árvák, ha netán idegen ajkúak, teljesen megmagyarosodnak. Az ily óvóköteles-korú, tanító árvák szülője, vagy gyámja a gyermekeknek az árvaházba felvétele iránt haladéktalanul folyamodjanak a vallás és közoktatásügyi miniszterhez. A kérvényhez csak az árvák születési anyakönyvi kivonatát, szegénységi bizonyítványát s egészséges állapotukat igazoló hatósági bizonyítványát csatolják s hivatkoznak arra a miniszteri rendeletre, melylyel az illető arva gyámdíját engédélyezték.

Kivándorlók megállani! Az amerikai „Bevándorló” című újság óva inti a magyarokat az ideai kivándorlástól. Az egyesült Államokban ugyanis nagyon silányan ígérkezik a termés, aminek munkahiány és nagy drágaság lesz a következménye. Ehhez járul még, hogy a pensylvániai bányákban, ahol tudvalevően sok a magyar munkás, nagyszabású sztrájk van kitörőben. A munkások azt követelik, hogy az ugynevezett szénvalógató gépekkel való munkát szüntessék be a bányatulajdonosok, mert a gépek miatt a muskasok bére 13 százalék kartszenved. Ezek a rozás hírek különben is ismeretesek már Magyarországon, mert az utóbb utnak indult kivándorlási hajókon kevesebb utas volt, mint a mult hónapban.

Kőműves munkások sztrájkja. Az épülő félben lévő mentelep laktanya építési vállalkozója a Heinrich cég a mult héten a laktanya építési munkalatait idegenből

hozott kőműves munkásokkal megkezdte, de alig dolgoztak néhány napig, a versecziek ijesztése folytán közülök többen a munkát megszüntették és hátat fordítottak Versecznek, magukkal vivén azonban a felszedett előlegeket is. A rendőrség keresi a megugrott munkásokat. E tekintetben különben délvidékünkön tarthatatlan állapotok vannak. A „Temesvári Kereskedelmi és Iparkamara” kiadott évi jelentése szerint az ez idei munkás sztrájkok nagy károkat okoztak. A kamara jelentése erre vonatkozólag következőleg emlékezik meg: „A szakszervezetek demoralizáló hatása a munkásság modorában is kifejezésre jut. Új tanok terjednek a munkásság körében, tanok, amelyek szorgalom helyett tunyaságra, alaposág helyett felületességre, öntudat helyett pöffeszkedésre buzdítanak. Segédeink körében meghonosul az a nézet, hogy munkaadójuk ellenségük, akivel ellenségként is kell elbánni. Szomorú állapot ez. Munkásunk amugyis kevés van. Az egyik-másik iparágban teljes lehetetlenség inast és nehézséggel jár segédet kapni. A meglevő anyaggal pedig alig bírhat az iparos. A képzettjét, szorgalmását valóságos terrorizálják a természetesen nagyobb számban levő röstek és tudatlanok. Segéd munkásaink nem akarnak tanulni. A munkaadók egyre panaszoznak, hogy a 4-5 éves segédek is csak egyszerű munkák elvégzésére használhatják. A munkájuk is sokkal lassabb, mint azelőtt volt. A napszámra fizetett segédek jó része szándékosan keveset dolgozik és haszontalanul huzzavonja a munkáját. Kevesebb produktívval, alkalmazhatatlansággal és nyakas magaviselettel fizet tehát a munkásság bérének 25-50 százalékkal való felemeléseért. A béreket a mult évben az összes iparágokban felemelték. Tavol vagyunk attól, hogy a munkásságnak a megélhetési viszonyok drágulásával okadatadott bérjavítási igényeit bizonyos határig meghallgatandóknak ne tartsuk. A munkásnak és munkaadónak egymásra való utaltságával azonban nem szabad a munkásnak visszaélni, nem szabad erőszakosságaival megzavarni a közte és munkaadója között szükséges harmonikus viszonyt, mert ennek megbolygatása a termelési processzus megszakításával jár. Nincs az az iparos, az a mester, vagy gyors, aki derék munkásának nem adja meg azt a bért, amelyre szakértelme, ügyessége és szorgalma révén igénye van. De viszont nem teljesítheti a munkaadó azokat a követeléseket, amelyek vagy a végzett munka értékét meghaladják, vagy a munkásságnak a munkaadó fölé való helyezésére irányulnak. Méltányos kívánalmaknak a munkaadók rendszerint eleget tettek, azoknak a kérelmeknek teljesítése a vállalat prosperációját tette volna kockára, vagy a tulajdonjogon és tekintélyen ütött volna sebet, természetszerűleg el kellett zárkózniok. Az ethikai alaptól eltért munkásság a munkaadók ellen összes kívánalmaik elismeréseért folytatott küzdelmében, de sokszor kicsinyes okból is könnyű szerezte ragadta meg a leggyilkosabb fegyvert, melynek élétől bizony saját teste is vértett. A sztrájkok történetében a mult esztendő a legszomorubb év. Annyi munkabeszüntetés és kizárás még sohasem fordult elő. De páratlan az az időszak azért is, mert a sztrájkok borzalmassága ugyancsak tavaly jutott először elremitőben kifejezésre. A legtöbb sztrájk Temesvárott volt. A sztrájkok miatt csak Temesvárott 264 munkanap veszett el, ami csak két korona napi beralapul vételével 132.500 K. bervesztességnak felel meg.

Táncmulatság. A érettségi vizsgálatot tett verseczi ifjak a mult szombaton este kedélyes táncmulatságot rendeztek a városkerti vendéglő nagy termében, mely alkalommal különösen a legifjabb leány nemzedék jelent meg bájos koszoruban. Ifjaink vendégeikkel szemben minden tekintetben kifogástalanul viselkedtek magukat. A megjelent szülék és leánykak teljesen meg voltak elégedve a kedves mulatsággal.

Csónakon Pancsovától Szullnág. Mint Pancsováról írják, Pavlovics Péter banktisztviselő, Csisar László polg. iskolai tanár, Franz Leo honvéd főhadnagy, Varga Dezső antalfalvi kir. aljárásbíró és dr. Zárai György ügyvédjelölt csónakon a Dunán Szulinára indultak. Az 1155 kilométer hosszú utat 14 nap alatt akarják megtenni. Szulináról hajón Konztatinápolyba s onnan Kis-Ázsiába mennek. Vissza vasuton teszik meg az utat.

Öngyilkossági kísérlet. Anzelm F. károlyfalvi köztisztviselőben álló jegyzőnek 22

éves Oszkár nevű fia, vaskereskedő segéd f. hó 20-án városunkba jött és a „Nap” vendéglőben vett lakást. Több napig tartózkodott a vendéglőben s a napok legnagyobb részét ágyban töltötte azt beszélvén hogy hideglelése van. A mult kedden d. u. 1/25 óra tájban, midőn a személyzet a fiatal ember szobájába ment, a szerencsétlent vértócsában találták. Szíven akarta magát löni, de a pisztoly golyó utat tévesztett és nemesebb részeket nem sértve a lapoczka alatt akadt meg. A rendőrség Dr. Buró orvossal mihamar a tett színhelyére sietett és megadták az első segélyt. Kiballgatás akortettének okául azt mondotta, hogy állás nélkül lévén atyjához nem mert haza menni. A szerencsétlen fiatal embert — kinek életben maradásához nagy a reménység felszállították megoperálás céljából a temesvári közpórházba.

Magyar Otthon. Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapesten, VIII., Főherceg Sándor-utca 30. sz. alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan butorozott, különbejárta szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szígyoruan családi Otthon.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1907. május hó 1-től.

Temesvárról érkezik:

8:08 reggel, 1:21 délben, 5:20 d. u. 10:21 este

Fehértemplom felé indul:

8:18 reggel, 1:28 délben, 5:47 d. u. 10:29 este

Fehértemplomból érkezik

4:43 reggel, 7:06 d. e. 11:04 d. e. 5:33 este

Temesvár felé indul:

4:51 reggel, 7:14 d. e. 11:09 d. e. 5:52 este

Pancsova felé indul:

4:48 reggel, 8:50 reggel, 6:— este

érk. Pancsovára 7:45 reg. 12:24 délben 9:22 este

Indulás Pancsováról Verseczre:

3:41 reggel, 7:46 reggel 1:55 délután

érkezik Verseczre 6:57 reg. 10:46 délben 5:40 este

Becskerekéről érkezik:

10:39 délelőtt. 9:49 este

csütörtökön és vasárnap 8:03 reggel

Becskerek felé indul:

5:05 reggel, 2:15 délután

Gattaja és Lugosról érkezik:

8:13 reggel, 5:43 d. u. 6:40 este

Gattaja és Lugosra indul:

3:15 reggel, 8:22 d. e. 2:05 d. u.

425. szám 1907.

Hirdetmény.

Versecz városnak 1400 köbméter száraz nem usztatott hasáb fehér tölgyfára van szüksége. — Ezen famennyiség f. é. október hó 1-éig a verseczi városi faraktárba akár több részletben is szállítandó.

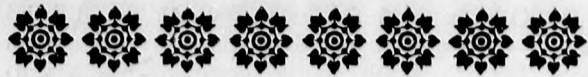
Ezen faszállításra pályázók zárt ajánlatukat f. é. július hó 9-ig bezárólag Versecz város tanácsánál benyújthatják. — Az ajánlatban kitüntetendő, hogy a városnak esetleg több fára lesz szüksége a vállalkozó ezen tobbetet is az ajánlott egységárért fogja szállítani. — Az egységárak ab Verseczi városi faraktár fuvarmentesen értendők.

Az ajánlathoz 800 korona bánatpénz csatolandó.

Versecz, 1907. évi június hó 25-én.

vár. tisztartó helyett:

Dr. Spaics.

3846 szám 1907.

Hirdetmény.

Az 1894 évi XII. t. cz. 51 §-a értelmében minden birtokos köteles birtoka egész területén a szerb tövist (*Xanthium spinosum*) alkalmas módon irtani. Ezen növény legbirtosabban virágzása idején júliustól októberig lakaszálás útján irtható ki. Minthogy azonban magja több éven át tartja csera képességét a lekaszált területeken a következő évben is fellépnek s akkor azt ismét virágzás idején kell lekaszálni, hogy új mag ne kerüljön a talajba. A siker leglényegesebb feltétele azonban, hogy az itt várt egyszerű eljárás mindenütt végrehajtanék.

Felhivatnak ennélfogva az összes birtokosok, hogy a birtokukban fellépő szerb tövist azonnal legkésőbbben f. évi szeptember hó végéig irtsák ki annál is inkább, mert ellen esetben a mulasztók ellen az 1894 évi XII. t. cz. 95 §-ának k. pontja értelmében a kihágási eljárás fog megindittatni.

Rendőrkapitanyság, Versecz, 1907. évi június hó 24-én.

Medzihradzky, rendőrkapitány.

Világítási berendezések

városok, kastélyok, gyárak, szállodák, üzletek, malmok és magán-házak részére.

Legujabb szabad. és enged.

„LUX”

acetylen gázfejlesztők.

Teljesen veszélytelen.

Villanyvilágítási és erőátviteli berendezések. Különleges-ség: önálló kis telepek (electrogének).
Csillárok legmodernebb kivitelben, villanyra, légszészre és acetylenre nagy választékban.
Motorok benzine, gázra, nyersolajra, bármilyen célra.

Szerelési cikkek, izzólámpák és egyéb kellékek nagy raktára. Költségvetések, tervezetek és árjegyzékek kívánatra díjtalanul.

FEJÉR és SCHMIDT,

Budapest, Előtvös-tér 2.

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Kizárólagos kerületi képviselő: TEMESVÁRI KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, TEMESVÁR.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet

(Czégtulajdonos: Kirchner Ernő)

Versecz.

Ajánlja a legujabb rendszerű gépekkel felszerelt modern berendezésű kő- és könyvnyomdáját, s minden e szakba vágó munkák gyors pontos és izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek kötvények, szerződéses, óvások, levélpapírok stb.

Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvényivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkéék és rágcedulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések stb.

Falragaszok, hirdetések, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, táncrendek, gyászjelentések, névjegyek stb. elvállaltatnak.

Könyvkötészet a legmodernebb gépekkel.

Felvételi iroda és könyvkereskedés az Iskola- és Petőfi-utca sarkán, hol az összes bel- és külföldi lapokra elő lehet fizetni.

Képes levelező-lapok legdúsabb raktára.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdons és nyomása Versecz.